

Tampereen työ- ja elinkeinotoimisto
Hämeenkatu 16
33210 TAMPERE

Lausunto
21.6.2010

Dnro 0401/363/7.99.1/2010

SISÄASIAINMINISTERIÖ

22.08.2010

INRIKESMINISTERIET

SISÄASIANMINISTERIÖ

PL 26

00230 VALTIONEUVOSTO

Viite Lausuntopyyntö SM024:00/2009

Tampereen Te-toimiston lausunto ehdotuksesta kotouttamislain uudistamiseksi.

Sisäasianministeriö on pyytänyt kirjeellään 27.5.2010 Te-toimistolta lausuntoa kotouttamislain uudistamiseksi.

Lain soveltamista ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan kaikkia Suomessa asuvia maahanmuuttajia, joilla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu voimassaoleva oleskelulupa, henkilöön, jolla oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelulupakortti ulkomaalaislain mukaan:

laki laajentaisi joukkoa, joka kuuluisi kotouttamislain piiriin. Valtion tuottavuusohjelman mukaisesti esim. Pirkanmaalla henkilöstöä ollaan vähentämässä Te-toimistoissa mm. eläkkeelle jäämisen ja määräaikaisten virkasuhteiden päättymisen myötä. Samalla kuntien omat säästötavoitteet vaikuttavat kasvavan asiakasmäärän palvelutuotantoon. Miten Te-toimistot tuottavuusohjelman vaatimusten mukaisesti pystyvät vastaamaan lain muutoksen myötä tuleviin muutoksiin (asiakasmääriin).

Määräajat:

Te-toimiston maahanmuuttaja-asiakas vie 2-3 -kertaisen ajan verrattuna suomalaiseen asiakkaaseen. Maahanmuuttaja-asiakas tarvitsee paljon henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa. Määräajat kotoutumissuunnitelmien laatimiseen ja toimenpiteen aloittamiseen liian tiukat. Usein esim. tulkkia on mahdotonta saada, samoin sosiaalityöntekijää paikalle, jos suunnitelma täytyy tehdä yhteistyönä.

Te-toimiston ja kunnan vastuut:

Nykyisessä laissa määritellään te-toimiston ja kunnan yhteistyöstä. Lain muutoksessa tehtäväkenttää ja työnjakoa tarkennetaan ja selkeytetään. Nykyisin päävastuu ainakin alueellamme tuntuu olevan te-toimistolla. jatkossa valtion tuottavuusohjelman asettamien vaatimusten mukaisesti, te-toimistojen mahdollisuudet ottaa nykytason mukainen vastuu maahanmuuttaja-asiakkaan palveluista tulee olemaan liian vaativa tehtävä. Kuntien vastuuta ja velvollisuutta vastata osaltaan maahanmuuttajien palveluista tulee korostaa. Lakiehdotuksessa kunnille maksettavien korvausten määrää ollaan lisäämässä. Samalla tulee huolehtia siitä, että kunnat samalla ottavat heille kuuluvan vastuun palvelujen tuottamisessa ja toteuttamisessa, mm. kieliopetuksen järjestäminen ja vastaaminen (luku- ja kirjoitustaidottomat), samoin peruskoulutuksen järjestäminen ja siihen velvoittaminen nuorten osalta.

Muita huomioita:

Työ- ja elinkeinohallinnossa tullaan muuttamaan te-toimistojen palvelumalleja. Lähtökohtana asiakassegmentointi, jolloin asiakkaalle määritellään hänen sen hetkisen tilanteen mukainen palvelu. Maahanmuuttaja-asiakkaan palvelu vaatii tiettyä osaamista, mitä kaikilla te-toimiston virkailijoilla ei ole. miten lain muutoksen yhteydessä tullaan maahanmuuttoasiakkaan palvelujen laatu takaamaan ?

Alkukartoitus ja siihen liittyvät asiat ovat Te-toimiston ydinosaamista, mikä hyvä asia.

Kotouttamissuunnitelma aluksi vuodeksi – on myös parannusta entiseen. Kotouttamisajan alkamiseen pitää kirjata selkeät ja yksiselitteiset säännöt, ei monia vaihtoehtoja.

Lakiehdotuksen mukaan kotouttamiskoulutuksen hankkii ELY-keskus ja ohjauksen koulutukseen hoitaa Te-toimisto. ELY-keskuksen kautta koulutuksen riittävyys voidaan taata koko toiminta-alueella.

Tuki omaehtoiseen koulutukseen takaa kotoutettaville samanlaiset etuudet kuin työttömille. Proseduurin tulee kuitenkin olla joustava kuten rinnasteisessa koulutuksessa. Nykyisen omaehtoisen koulutuksen päätöksentekoprosessi on liian hankala ja byrokraattinen. Omaehtoiseen koulutukseen pitää sisällyttää monipuolista ja monenlaista koulutusta. Nykyään rinnasteisessa koulutuksessa esim. Tampereella opiskelee satoja maahanmuuttajia.

Lakimuutokset ovat varmaan tarpeellisia ja selkeyttävät toimintakenttää. Kuntien osuutta vastuunkannossa ja toimien toteuttajana tulee korostaa.

Toimialajohtaja
Henkilöasiakaspalvelut

Pekka Paattinen

Tiedoksi: Taisto Tuominen, Pirjo Pajunen